

objavljajo v zborničnem zapisniku dan za dnevom svoje nesramnosti proti katoliški cerkvi, njenim napravam, njenim naukom itd. Ta mož ne spozna ali noče spoznati nevarnosti, v katero tirajo z vso silo prusaški poslanci celo Avstrijo. Kakor zbornični predsednik grof Vetter, tako hoče tudi dr. Körber ostati dober prijatelj teh za državo tako nevarnih rovarjev. V tem govoru je pač obljubil dr. Körber, da on ne bo vladal ne proti Nemcem, ne proti kateremu drugemu narodu. Bomo videli.

§§ 59. in 60. obrtne postave.

Kar so želeli manjši obrtniki in trgovci, to so dosegli: §§ 59 in 60 obrtne postave sta se spremenila, čeravno so se tej spremembi silno upirali liberalci in pa socialni-demokrati. Liberalci, ali kako se zovejo sedaj: naprednjaki, so zastopniki velikih kapitalistov in fabrikantov, katerim ni mar za obstanek obrtnikov in trgovcev. Pošiljali so okrog svoje agente z razno robo, katero so lahko prodajali po hišah na škodo trgovcev in obrtnikov. To se ima zdaj odpraviti. Socialni-demokrati so pa tudi proti temu, da se pomaga manjšim obrtnikom; kajti oni hočejo, naj vsi ti stanovi propadejo, da se bojo potem vrste socijev pomnožile. Znano je, da so tudi v nemškem državnem zboru najhujše nasprotovali socialni-demokrati vsem postavam, katere so se predlagale na blagor delujočih stanov.

Kaj pa je s predlogi zastran zboljšanja plač bogoslovskim profesorjem, zastran pokojnine za duhovnike, ki služijo v dobrodušnih zavodih in zastran nagrad za katekete? Predsednik proračunskega odseka dr. Katrein je sklical za 4. junij zvečer ob 7. sejo proračunskega odseka, v kateri naj se rešijo med drugimi tudi zgoraj imenovani postavni predlogi. Prva dva je predložila vlada, poslednjega poslanec Žičkar. Toda ob 8. uri se je začela seja zbornične seje in samo le nekatere točke dnevnega reda so se rešile; zgornje tri so se preložile do jesenskega zborovanja. Sprejela se je pa postava, vsled katere se zboljša plača državnim živinskim zdravnikom.

Davek na železnične vožnje karte.

Zadnjič ste naznanjali, da se ima vpletati nov davek na železnične vožnje karte. Na ta način upa vlada dobiti okoli 11 milijonov kron novih državnih dohodkov, s katerimi naj se pokrijejo novi stroški, katere bo imela država vsled tega, ker se imajo zboljšati plače državnim pomožnim uradnikom in pokojnine udov državnih uradnikov itd. Davčni odsek se je s to davčno postavno že pečal, pa sklenil, da se ima v tej zadevi sklepati še le v jesenskem zborovanju.

Železnice nižje vrste.

Zraven velikanskih železnic, katere se imajo zidati v prihodnjih letih, se bo stavilo tudi več železničnih prog nižje vrste. Po dolgotrajni boji merile vse skupaj nekaj nad 1100 kilometrov. Ker od teh novih železnic ne pride skoraj nič ne na Štajersko, ne na Kranjsko, so se proti tej krivici pritoževali razni poslanci iz naših dežel: Berks, Pogačnik, Plantan, Ferjančič in Pfeifer. Zahtevalo se je opetovano, naj se dovrši zveza grobelno-hrvatska meja, Polzela-Kamnik, Novomesto-Karlovec, Tržič-Kranj, Trbinje-Št. Janž, potem železnične zveze po Goriškem in Istriji. Pristaviti še moram, da je poslanec Žitnik pri razpravi o novih vodovodih opisoval nujno potrebo, popraviti nekatere kranjske reke in potoke ter izsušiti ljubljansko barje.

Poročilo poljedelskega odseka o kmetijskih zadrugah.

Poročevalec poljedelskega odseka gosp. Povše je izvršil svoje obširno poročilo o potrebi, da se vendar enkrat vpelja kmetijske zadruge. Predlagalo se bo, da se ima ta postavni načrt, ki je za rešitev kmetijskega stanu največje važnosti, djati

na dnevni red prve seje prihodnjega jesenskega zasedanja. Žal, da se ni sprejela v postavu tudi določba, da se ima v deželah, kjer prebiva več narodov, napraviti za vsako narodnost, posebna kmetijska zadruga. Temu so se upirali Poljaki z ozirom na Rusine. Prejela se je pač resolucija — neka želja — vsled katere naj vlada skrbi za to, da se na raznih, v deželi prebivajočih narodov jemlje ozir in se za vsako narodnost osnuje posebna kmetijska zadruga. Za to resolucijo so glasovali vsi udje odseka, izvzemši koroškega Černika. Ta se gotovo boji, da bi vtegnili koroški Slovenci zahtevati za sebe svojo deželno kmetijsko zadrugo.

Nujni predlog.

V seji 10. junija so izročili poslanci Žičkar in tovariši nujni predlog, naj se dovoli za nekatere občine v Rogoškem okraju: Ranjkovec, Plat in Sv. Trojica državna podpora, ker so bile vsled toče pretečeno leto hudo poškodovane in trpijo zdaj veliko pomankanje.

Politični ogled.

Deželni zbor štajerski je sklican za dne 17. junija na zopetno zasedanje.

Italija in trozveza. V italijanskem državnem zboru je radikalni posl. De Marinis ošabno naglašal, da si mora Italija dvakrat premisliti, predno obnovi zvezo z Nemčijo in Avstrijo. Nemčija in Avstrija baje potrebuje Italije. Italijani pa že dolgo niso bili nikjer tepeni, da se tako širokoustijo.

Nevarnost revolucije v Italiji. Iz Italije so došla poročila, ki poročajo, da je ondi nevarnost splošne vstaje ali revolucije prav blizu in že skoro gotova reč. Delavstvo in splošno proletarijat je na nogah. Organizovana je že po vsej Italiji civilna armada. V Milanu je buknil štrajk zidarskih delavcev, katerega se udeležuje 12.000 oseb. Štrajk se organizuje prav na tihem in še ne nastopa javno. Ali razdeljen je po kompanijah in bataljonih, vsaka kompanija šteje 120 mož. Jednaka organizacija je razširjena po vseh italijanskih večjih mestih, katerim se pridružujejo manjši krogi, zato skrbi živahna agitacija socijalistov. Jeden socijalistični poslanec je rekel: »Mi izkoristimo zdaj svobodo, ki nam jo daje vlada, da zberemo svoje bojne vrste. Dokler bode na krmilu ministerstvo Zanardellijevo, se ne zgodi nič hudega, ako pa bi sledilo Zanardelliju kako drugo ministerstvo, tedaj se vzdigne nad 300.000 delavcev in ubožcev, a to gotovo ne z miroljubnim namenom«. Vsak kdor ni slep vidi, kdo tiči za to civilno armado in upravičena je bojazen, da bode tako organizirano lačno ljudstvo italijansko nekega lepega dne udrla na Avstrijo, da si tu napolni bisage in pridobi Italiji lepih pokrajin. Našim državnikom treba je biti opreznim. Laško ljudstvo se po teh znamenjih ne bo več dolgo pokorilo laskim diplomatom.

Nemiri v Albaniji. Albanci, podložniki Turčije, nočejo več plačevati davkov in nobena oblast se jih ne upa k temu siliti. Vzrok te bojazni pred Albanci je, da so izborni oboroženi in da je vsa Italija kakor preplavljena z orožjem. Šele nedavno so dobili po morju novo zalogo pašk. Sumi se, da so jim jih poslali Italijani.

Vojska v Južni Afriki. Soproga burškega generala Bothe je dospela v Evropo in namerava naravnost v London, potem šele na Holandsko in v Belgijo. Ne ve se za gotovo, ali je prišla gospa s kakim naročilom od strani Burov v Evropo, ali pa bo iz lastnega nagiba posredovala za mir. Buri so dosegli v zadnjem času zopet več zmag. Angleška spodnja zbornica je dovolila zopet 380 milijonov frankov za Južno Afriko, v nadi da se vojna kmalu konča in da bo torej večji del te svote služil za prevažanje angleške vojske v domovino. Lord Kitchener,

angleški vojskovodja, pa temu nasproti zahteva se 30.000 novih vojakov.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Obsodba klerikalne glave.) »Iščite in bote našli«, ta izrek božjega Zveličarja je povsem resničen. So pa najti izjeme, da človek išče, pa le ne najde. Tega krive so pred vsem razne okoliščine, da ne iščemo n. pr. na pravi način, ali ne ob pravem času, ne na pravem mestu itd. Večkrat pride tudi le na osebo iskalca tako, da prav pod taistimi okoliščinami eden najde drugi pa ne.

Tuintam se rado pa tudi naopak zgodi. Človek najde, česar najti si ni želel. Tako sem nedavno brcal in brcal tako tje v en dan med raznimi pismi iz prošlega stoletja, koje si hranim iz raznih razlogov. Nisem hotel najti kaj gotovega. Dolg čas mi je bil in samo zato sem šel brcat in stikat po nakopičenih pismih manjših in večjih. Man hu? Kaj pa je to? V roko dobim pismo ali skoraj bi rekel zbirko pisem. Bile so s črnorumeni nitjo sešite v eno celoto. Ah, to vam je bilo pismo! Že začetek je bil nekako nenavaden. Vsaj med mojimi pismi, smem reči, nenavaden. »V imenu Njih Veličanstva! Ali ni to nenavaden začetek? Že vem, to je moja obsodba! Nataknem si očali in berem dalje:« »Dne . . . 1900 vrsile so se v Leskovcu občinske volitve, tekem katerih prišlo je do razburjenega prepira med strankami, katerih ste bili pred vse dve, namreč klerikalna in pa nemška. Zmagali so seveda Nemci, kar ni malo razkačilo klerikalnih glav, izmed katerih se je eden namreč današnji obtoženec še le 12./8. spomnil, da je bil takrat močno užaljen«. Dalje brati nisem hotel. Skrbno pospravim ta drag spomin, pa odprem drugi predalček z raznimi računi in recepisi kot dopolnila onega pisma. A ni mi dalo miru in spet sem šel ter potegnil na dan prejšnje pismo. Zanimal me je datum in podpis. Evo jih. Ptuj, dne 27. avgusta 1900. Dr. Torggler m. p.

Postal sem otožen. Razne misli in razna vprašanja stopajo mi po vrsti pred oči: 1. Imali sodnik pravico v imenu Njih Veličanstva v takem tonu pisati obsodbo? 2. Od kod jemlje c. kr. sodnik pravico v obsodbi koga pitati s klerikalno glavo? 3. Ali bi ne bil kje kak državni poslanec, ki bi se za mojo obsodbo brigal, kojo mu blage volje prepustim?

Zaupnice občin ormoškega okraja sodniku g. dr. Preskerju. Občinski odbor trga Središče sklenil je v svoji seji dne 31. majnika 1901 sledečo resolucijo: »Mestni občinski zastop ormoški vsprejel je v svoji seji dne 20. majnika 1901 resolucijo, katere ost je naperjena napram c. kr. sodniku ormoškega okraja gospodu dr. Preskerju. Ž njo se na nečuvven način predbaciva njemu, kot rojenemu Slovincu, narodno mišljenje, se mu izreka v imenu mesta Ormož nezaupanje, kot sodniku, ter si konečno občinski zastop prepoveduje, da je g. dr. Presker sodnik v nemškem mestu Ormož.

Občinski zastop trga Središče izreka svoje obžalovanje na tem neumestnem napadu občinskega odbora ormoškega, kateremu izvor je iskati le v narodni nestrpnosti ormoških obč. odbornikov ter povdarja ob enem, da je g. dr. Presker vsled svoje objektivnosti in uljudnosti v občevanju s strankami v občinah ormoškega okraja zelo priljubljen, vživa kot c. kr. sodnik popolno zaupanje prebivalstva ter mu tudi občinski odbor trga Središče izreka s tem popolno in neomejeno zaupanje.

Ob enem občinski odbor trga Središče odreka pravico občinskemu odboru ormoškemu, da zahteva odstranitev njemu neljubega sodnika, ker šteje okraj ormoški 33 političnih občin in ni g. dr. Presker c. kr. sodnik mesta ormoškega, ampak ormoškega okraja.

¹⁾ Opomba uredništva: Naslednje ni šala, ampak gola resnica! Tako se glasi v istini obsodba, izdelana od dr. T. z dne 29. avg. 1900.